

CEPV2001

K

1 I přišli ti dva poslové večer do Sodomy. Lot seděl v sodomské bráně. Když je spatřil, povstal jim vstříc, sklonil se tváří k zemi ([: [Sd 19:15](#)-[Sd 19:25](#) [Gn 18:22](#); : [Jb 29:7](#) [Rt 4:1](#); : [Gn 18:2n](#)])

2 a řekl: „Snažně prosím, moji páni, uchylte se do domu svého služebníka. Přenocujte, umyjte si nohy a za časného jitra půjdete svou cestou.“ Odvětili: „Nikoli, přenocujeme na tomto prostranství.“ ([: [Gn 18:4](#)])

3 On však na ně velice naléhal; uchýlili se tedy k němu a vešli do jeho domu. Připravil jim hostinu, dal napéci nekvašené chleby a pojedli.

1 Přišli pak dva andělé do Sodomy u večer, a Lot seděl v bráně Sodomské. Kterézto když ušel, vstal, šel jim v cestu a sklonil se tváří až k zemi.

2 A řekl: Aj, prosím páni moji, uchylte se nyní do domu služebníka svého, a zůstaňte přes noc; umyjete také nohy své a ráno vstanouce, půjdete cestou svou. Oni pak odpověděli: Nikoli, ale přenocujeme na ulici.

3 Ale když on je velmi nutil, obrátivše se k němu, vešli do domu jeho. I udělal jim hody, a napekl chlebů přesných, i jedli

- v. 1. - Na Lotově osobě je vidno, jak hřích (S) dokáže nenápadně působit. Když se Lot rozešel z Abrahamem, usídlil se v rovinách poblíž Sodomy ([Gn 13,10-12](#)) a nyní sedí v bráně, kde sedávaly významné osoby města. Ovšem to, jak se chovat k hostům nezapomněl, jak je patrné z jeho pozdravu doprovázeného úklonou a pozváním k sobě domů.
- v. 2.-3. - Ale Lot posly nezve, on je prosí, aby u něj přenocovali. Proč? Asi ví, jak jsou ulice Sodomy v noci nebezpečné cizím poutníkům. A proto i naléhá, když oni zpočátku jeho pohostinnost odmítají, až nakonec pozvání přijmou.

4 Dříve než ulehli, mužové toho města, muži sodomští, lid ze všech koutů, mladí i staří, obklíčili dům.

5 Volali na Lota a řekli mu: „Kde máš ty muže, kteří k tobě této noci přišli? Vyved' nám je, abychom je poznali!“ ([: [Lv 18:22](#) [Lv 20:13](#); [Ř 1:24](#) [Ju 7:1@J](#)])

6 Lot k nim vyšel ke vchodu, dveře však za sebou zavřel.

7 Řekl: „Bratří moji, nedělejte prosím nic zlého.

8 Hledte, mám dvě dcery, které muže nepoznaly. Jsem ochoten vám je vyvést a dělejte si s nimi, co se vám líbí. Jenom nic nedělejte těmto mužům! Vešli přece do stínu mého přístřeší.“

9 Oni však vzkřikli: „Klid' se!“ A hrozili: „Sám je tu jen jako host a bude dělat soudce! Že s tebou naložíme hůř než s nimi!“ Obořili se na toho muže, na Lota, a chystali se vyrazit dveře.

10 Vtom ti muži vlastníma rukama vtáhli Lota k sobě do domu a zavřeli dveře. ([: [2P 2:7](#)])

11 Ale muže, kteří byli u vchodu do domu, malé i velké, ranili slepotou, takže nebyli schopni nalézt vchod. ([: [2Kr 6:18](#) [Sk 13:11](#)])

4 Prvé pak než lehli, muži města toho, muži Sodomští, osuli se vůkol domu toho, od mladého až do starého, všecken lid odevšad.

5 I volali na Lota, a řekli jemu: Kde jsou ti muži, kteříž přišli k tobě v noci? Vyved' je k nám, ať je poznáme.

6 I vyšel k nim Lot ven, a zavřel po sobě dveře.

7 A řekl: Prosím, bratří moji, nečirte zlého.

8 Aj, mám ted' dvě dcery, kteréžto nepoznaly muže; vyvedu je nyní k vám, čirte s nimi, jak se vám líbí; toliko mužům těmto nic nečirte, poněvadž vešli pod stín střechy mé.

9 I řekli: Odejdi tam! A mluvili: Sám se dostal sem pohostinu, a chce nás souditi? Nyní tobě hůř uděláme, než jim. I obořili se násilně na muže toho, totiž na Lota, a přistoupili, aby vylomili dveře.

10 Tedy muži ti vztáhli ven ruku svou, a uvedli Lota k sobě do domu, a dveře zavřeli.

11 A ty muže, kteříž byli přede dveřmi domu, ranili slepotou velikou, od nejmenšího až do největšího, tak že ustali, hledajíce dveří.

- Zdá se, že Lotovy obavy byly oprávněné.
- V 5. v. se opět objevuje slovo poznali, o němž jsme mluvili v souvislosti s Adamem a Evou a které znamená poznání nejtímnější, tedy sexuální. To vůbec nehovoří ve prospěch sodomských obyvatel. Zde jsou navíc zmiňováni muži, takže se zdá, že v tomto městě zvrácenost dosáhla vrcholu.
- Lot dělá něco, pro dnešního člověka asi těžko pochopitelné – nabízí zvrhlému a bésnicímu davu své dvě dcery (je až s podivem, že v tomto prostředí jsou ještě panny), aby ochránil hosty. V ten moment mu vmetli do tváře jeho původ. Zdá se, že ve městě našel místo jen díky svému bohatství.
- Role se obrací a místo, aby Lot chránil hosty je jimi sám zachráněn před rozvášněným davem.

12 Tu řekli ti muži Lotovi: „Máš-li zde ještě někoho, zetě, syny, dcery, všechny, kteří v tomto městě patří k tobě, vyved' je z tohoto místa. ([: [Nu 16:21](#) [Nu 17:10](#) [Zj 18:4n](#)])

13 My přinášíme tomuto místu zkázu, protože křik z něho je před Hospodínem tak velký, že nás Hospodin poslal, abychom je zničili.“ ([: [Gn 18:20](#)])

14 Lot tedy vyšel a promluvil ke svým zetům, kteří si měli vzít jeho dcery. Řekl jim: „Vyjděte hned z tohoto místa, poněvadž Hospodin chystá tomuto městu zkázu.“ Ale zetům to připadalo, jako by žertoval.

12 I řekli muži k Lotovi: Máš-li ještě zde koho, bud' zetě neb syny své, neb dcery své, i všecko, což máš v městě, vyved' z místa tohoto.

13 Nebo zkažíme místo toto, proto že se velmi rozmohl křik jejich před Hospodínem, a poslal nás Hospodin, abychom zkažili je.

14 Vyšed tedy Lot, mluvil k zetům svým, kteříž již měli pojímati dcery jeho, a řekl: Vstaňte, vyjděte z místa tohoto, nebo zkaží Hospodin město toto. Ale zdálo se zetům jeho, jako by žertoval.

- Podobně jako u Noe může být Lotův dům (rozumějme vše, co v něm žije) zachráněn skrze Lotu. On jediný si zachoval něco z původních zvyků (vítání hostů, nabídka vlastních dcer na pospas davu) a zdá se, že zůstal svým hříšným okolím neovlivněn, na rozdíl od své rodiny, jak se dozvíme dále (manželka – otočila se, dcery – incest, zeťové - výsměch)
  - Křik před Hospodinem (v. 13.) - co to asi znamená? Kdo křičí tolik, že musí být toto místo zničeno? Pokud vycházíme z dvou zde uvedených překladů, můžeme uvažovat následovně: a) jedná se o křik hříšníků, ne snad doslovný křik, ale může to symbolizovat pýchu, sebevědomí a jistotu sám sebou, jež často hřích doprovází. Mohlo by se však jednat i o křik jako takový, neboť projev davu před Lotovým domem byl velmi hlasitý a nebudu se jistě mýlit, když budu předpokládat, že nevázanost a orgie bývají hlukem doprovázeny. b) Může se jednat o křik trpících (možná i zneužitých) v tomto městě, těch, kteří nesouhlasí a neprovozují, zde, „běžný“ způsob života. Nabízí se otázka, proč zde tito jedinci bydlí. To mě napadlo už u Lotu. Zdá se, že přes všechny „nepříjemnosti“ bylo toto město na úrovni, skýtající dobrý výdělek, možnost obchodu, snad i ochranu obyvatelům.
- Jsou zde však i jiné překlady jako např. Český rabínský překlad (CRP) nebo Jeruzalémská bible (JB) a ty ve verši 13. píší toto: *...zničíme místo toto, poněvadž veliký jest nářek na ně před Hospodinem...* (CRP) a *... neboť křik, jenž se proti nim zvedl před Jahvovu tvář, je veliký ...* (JB). Podle těchto textů jsou obyvatelé Sodomy před Bohem někým obžalovávaní. Mohou to být andělé nebo DS.
- A dost možná se jedná o všechny tři zmiňované možnosti. V každém případě se jednalo o místo hříšné a zvrácené natolik, že se Hospodin rozhodl je zničit.
- Lot promlouvá ke svým zeťům, kteří se však domnívali, že žertuje. Vypadá to, že si nepřipouští možnost, že by jeho rodina (manželka a dcery) nešly s ním.

15 Když vzešla jitřenka, nutili poslové Lotu: „Ihned vezmi svou ženu a obě dcery, které tu máš, abys pro nepravost města nezahynul.“

16 Ale on váhal. Ti muži ho tedy uchopili za ruku, i jeho ženu a obě dcery – to shovívavost Hospodinova byla s ním –, vyvedli ho a dovolili mu odpočinout až za městem. ([: Ř 9:16])

17 Když je Hospodin vyváděl ven, řekl: „Uteč, jde ti o život. Neohlížej se zpět a v celém tomto okrsku se nezastavuj. Uteč na horu, abys nezahynul.“ ([: Mt 24:16- Mt 24:18 L 9:62])

18 Lot jim však odvětil: „Ne tak prosím, Panovníku.“

19 Hle, tvůj služebník našel u tebe milost. Prokazuješ mi velké milosrdenství, že mě chceš zachovat při životě. Já však nemohu na tu horu utéci, aby mě nepostihlo něco zlého a abych nezemřel. ([: Gn 6:8])

20 Hle, tamto město je blízko, tam bych se mohl utéci, je jen maličké. Smím tam utéci? Což není opravdu maličké? Tak zůstanu naživu.“

21 I řekl mu: „Vyhovím ti i v této věci; město, o kterém mluvíš, nepodvrátím. ([: Ž 34:16 Ž 34:18])

22 Uteč tam rychle, neboť nemohu nic učinit, dokud tam nevejdeš.“ Proto bylo to město nazváno Sóar (to je Maličké). ([: Gn 13:10 Gn 14:2 Iz 15:5 Jr 48:34])

23 Slunce vycházelo nad zemí, když Lot vešel do Sóaru.

15 A když zasvítávalo, nutili andělé Lotu, řkouce: Vstaň, vezmi ženu svou a dvě dcery své, kteréž tu jsou, abys nezahynul v pomstě města.

16 A když prodléval, chopili muži ruku jeho, a ruku ženy jeho, a ruku dvou dcer jeho, nebo se slitoval nad ním Hospodin; i vyvedli jej, a pustili za městem.

17 A stalo se, když je vedli ven, řekl jeden: Zachovejž život svůj, neohlédej se zpět, ani se zastavuj na vši této rovině; ujdí na horu, abys nezahynul.

18 I řekl jim Lot: Ne tak, prosím, páni moji.

19 Aj, nyní našel služebník tvůj milost před očima tvýma, a veliké jest milosrdenství tvé, kteréž jsi učinil se mnou, když jsi zachoval duši mou; ale jáť nebudu moci ujítí na tu horu, aby mne nepostihlo to zlé, a umřel bych.

20 Hle, teď jest toto město blízko, do něhož bych utekl, a tot' jest malé; prosím, nechť tam ujdu; však pak neveliké jest, a živa bude duše má.

21 I řekl k němu: Aj, uslyšel jsem žádost tvou i v této věci, abych nepodvrátil města toho, o němž jsi mluvil.

22 Pospěšiz, ujdí tam; neboť nebudu moci učiniti ničehož, dokudž tam nedojdeš. A z té příčiny nazváno jest jméno města toho Ségor.

23 Slunce vzcházelo nad zemi, když Lot všel do Ségor.

- Jak se však zdá, ani Lotovi samotnému se z domu nechtělo. Snad příliš lpěl na dobytém majetku a nechtěl zde vše nechat.
- Lot dostal od zhoubců pokyn, aby vyvedl své blízké z města (: v. 12.) a nyní se dozvídáme, že musel být nakonec anděly vyveden spolu se svou ženou a dcerami. Zeťové se pravděpodobně rozhodli setrvat ve městě. Už podruhé je svými hosty zachráněn před smrtí. Jak se píše v textu – bylo to pro Boží shovívavost. Hospodin musel mít s Lotem velkou trpělivost, jak se dovíme dále.
- Lot dostává další pokyn ke své záchraně a to, aby utekl na horu a neohlížel se zpět. Ale on opět jedná po svém. Útěk na horu se mu nezamlouvá a chce do města. Není mi jasný jeho argument, že na horu nechce, aby se mu něco zlého nepřihodilo (*tušil snad, co ho zde potká?*). Je mu však vyhověno i v tomto případě a městečko Sóar je tím zachráněno. V duchu v. 23. můžeme říct, že s východem slunce přišla do Sóaru spása.

24 Hospodin začal chrlit na Sodomu a Gomoru síru a oheň; od Hospodina z nebe to bylo. ([: Dt 29:22 Ez 38:22 Ž 11:6 > L 17:29 2P 2:6 Zj 21:8 : Iz 13:19 Am 4:11 Sf 2:9 Pl 4:6])

25 Tak podvrátil ta města i celý okrsek a zničil všechny obyvatele měst, i co rostlo na rolích.

24 A Hospodin dštil na Sodomu a naGomoru sírou a ohněm od Hospodina s nebe.

25 A podvrátil ta města i všecku tu rovinu, všecky také obyvatele těch měst, i všecko, což roste z země.

26 I ohlédla se žena jeho, jdouc za ním, a obrácena jest v

26 Lotova žena šla vzadu, ohlédla se a proměnila se v solný sloup. ([L 17:32](#))

27 Za časného jitra se Abraham vrátil k místu, kde stál před Hospodínem.

28 Vyhlížel směrem k Sodomě a Gomoře, a spatřil, jak po celé krajině toho okrsku vystupuje ze země dým jako dým z hutě. ([Ex 19:18](#) [Zj 18:9](#) [Zj 19:3](#))

29 Ale Bůh, když vyhlazoval města toho okrsku, pamatoval na Abrahama: poslal Lota pryč ze středu zkázy, když vyvracel města, v nichž se Lot usadil. ([Gn 8:1](#))

30 Lot pak vystoupil ze Sóaru a usadil se se svými dvěma dcerami na hoře, protože se bál usadit se v Sóaru. Usadil se s oběma dcerami v jeskyni. ([Lz 2:19](#))

31 Tu řekla prvorozená té mladší: „Náš otec je stařec a není muže v zemi, aby k nám podle obyčeje celé země vešel.“

32 Pojd', dáme otci napít vína a budeme s ním ležet. Tak dáme život potomstvu ze svého otce.“ ([Gn 9:20n](#) :: [Lv 18:7](#) [Abk 2:15](#))

33 Daly mu tedy té noci pít víno. Pak vešla prvorozená a ležela s otcem. On však nic nevěděl, ani když ulehla, ani když vstala.

34 Příštího dne řekla prvorozená té mladší: „Hle, na dnešek jsem ležela s otcem já. Dáme mu pít víno i této noci a vejdeš ty a budeš s ním ležet. Tak dáme život potomstvu ze svého otce.“

35 Daly mu tedy pít víno i této noci a mladší přišla a ležela s ním. On však nic nevěděl, ani když ulehla, ani když vstala.

36 Tak obě Lotovy dcery otěhotněly se svým otcem.

37 I porodila prvorozená syna a nazvala ho Moáb (to je Z otce zplozený); ten je praotcem Moábců až podnes. ([Nu 25:1n](#) : [2Kr 23:13](#) [Dt 2:9](#))

38 A mladší porodila také syna a nazvala ho Ben-amí (to je Syn mého příbuzného); ten je praotcem Amónovců až podnes. ([Dt 2:19](#) [Dt 23:4](#) [Sd 10:6](#) [1Kr 11:5](#) [1Kr 11:7](#))

27 Vstav pak Abraham ráno, pospíšil k místu tomu, kdež byl stál před Hospodínem.

28 A pohleděv k Sodomě a Gomoře, i na všecku zemi té roviny, užíel, a aj, vystupoval dým z země té, jako dým z vápenice.

29 Stalo se tedy, když kazil Bůh města té roviny, že se rozpomenul Bůh na Abrahama, a vytrhl Lota z prostředku podvrácení, když podvracel města, v nichž bydlil Lot.

30 Potom vyšel Lot z Ségor, a bydlil na hoře té, a obě dvě dcery jeho s ním; nebo nesměl bydliti v Ségor. I bydlil v jeskyni s oběma dcerami svými.

31 I řekla prvorozená k mladší: Otec náš jest již starý, a není žádného muže na zemi, ješto by všel k nám podle obyčeje vší země.

32 Pod', dejme pítí otci našemu vína, a spěme s ním, abychom zachovaly z otce našeho símě.

33 I daly pítí otci svému vína té noci; a všedší prvorozená, spala s otcem svým, kterýžto necítil, ani když lehla, ani když vstala.

34 Nazejtří pak řekla prvorozená k mladší: Aj, spala jsem včerejší noci s otcem svým; dejme mu pítí vína ještě této noci; potom vejduc, spi s ním, a zachovejme símě z otce našeho.

35 I daly pítí ještě té noci otci svému vína; a vstala ta mladší, a spala s ním; on pak necítil, ani když ona lehla, ani když vstala.

36 A tak počaly obě dcery Lotovy z otce svého.

37 I porodila prvorozená syna, a nazvala jméno jeho Moáb; onť jest otec Moábských až do dnešního dne.

38 I mladší také porodila syna, a nazvala jméno jeho Ben Ammon; onť jest otcem Ammonitských až do dnešního dne.

- Sodoma, Gomora a celý okrsek (kromě Sóar) jsou zničeny
- Důvod, proč se Lotova žena otočila neznáme, ale jem ožné se domnívat, že to bylo a) pouhou ženskou zvědavostí, neboť vše určitě doprovázel hluk a křik, b) nebo lítost nad zanechaným majetkem nebo c) již způsob života jí natolik vyhovoval, že nyní pocítila lítost, že o něj přichází. V ten moment se z Lota stal vdovec se dvěma dcerami na krku.
- Jako vsuvka je zde opět zmínka o Abrahamovi, který se za časného jitra šel podívat, jak celá záležitost dopadla. Jistě měl obavy o Lota (snad i to byl důvod jeho smlouvání s hospodínem před zničením sodomského okrsku), ale uvědomoval si, že zůstat v této oblasti bylo Lotovo rozhodnutí a on pro něj víc udělat nemohl. Zde už vše záleželo na Bohu. Nabízí se mi rčení: *Óra et labóra (Modlí se a pracuj – lat.)* - Abraham udělal maximum a zbytek přenechal Bohu v důvěře v Jeho spravedlnost. A napadá mě další myšlenka či snad srovnání – čteme-li pozorně příběh Lotovy záchrany musíme dojít k závěru, že nebýt Abrahamovy přímlyvy a Božího slibu, tak Lot sám o sobě by zachráněn pravděpodobně nebyl. Abraham tedy funguje jako přímlyvce. Stejně jako nikdo z lidí by nemohl být spasen, nebýt Přímlyvce před Bohem.
- A ocitáme se opět u Lota a jeho dcer. Je s podivem, že Lot vystupuje z města Sóar a nachází útočiště na, tolik odmítané, hoře. Ubytovává se v jeskyni a zde dochází k něčemu, pro dnešního čtenáře, snad těžko pochopitelné, ne však pro tehdejší ženy, které přišly o své ženichy a majetek. Navíc byly ovlivněny životem v hříšné Sodomě. Proto se rozhodly tak, jak se rozhodly a díky jejich incestnímu styku s otcem dávají základ dvěma velkým národům Moábců a Amónovců. Tyto dva národy budou v budoucnu znepřijemňovat Izraeli život. Hřích má dlouhé prsty a jeho následky se mohou promítat do vzdálené budoucnosti.